

Datum van
inontvangstneming

:

18/08/2014

Zaak C-339/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

14 juli 2014

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht Nürnberg (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 juni 2014

Strafzaak tegen:

Andreas Wittmann

In de strafzaak tegen

Wittmann, Andreas

geboren op 14 juli 1954 te Pforzheim, nationaliteit: Duits, woonachtig te
[OMISSIS] 91587 Adelshofen

[OMISSIS]

wegens rijden zonder rijbewijs

beroep tot „Revision” van verdachte Andreas Wittmann

hier: verzoek om een prejudiciële beslissing

heeft het Oberlandesgericht Nürnberg – 1. Strafsenat (eerste strafkamer) –
[OMISSIS] op 26 juni 2014 als volgt beslist:

Beschikking:

- I. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de volgende prejudiciële vraag voorgelegd:

Dient artikel 11, lid 4, van richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad aldus te worden uitgelegd dat met de intrekking van een rijbewijs is gelijk te stellen het geval dat het rijbewijs van de bestuurder van een voertuig niet wordt ingetrokken enkel omdat hem de rijbevoegdheid reeds eerder is ontnomen en hij dus geen rijbewijs heeft, en tegelijkertijd wordt bepaald dat aan deze persoon in ieder geval voor een bepaalde duur geen nieuw rijbewijs mag worden afgegeven?

- II. De procedure inzake het beroep tot „Revision” tegen het vonnis van het Amtsgericht Ansbach van 23 januari 2014 wordt geschorst, totdat het Hof van de Europese Unie in deze zaak heeft beslist. **[Or. 2]**

Motivering:

- 1 Verdachte werd bij vonnis van het Amtsgericht Ansbach van 23 januari 2014 wegens rijden zonder rijbewijs veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes maanden [OMISSIS]. De wettelijke grondslag hiervoor was § 21, lid 1, punt 1, van het Straßenverkehrsgesetz (wegenvoerwet; hierna: „StVG”). Tegen dit vonnis heeft verdachte met inachtneming van alle vormvoorschriften en binnen de gestelde termijn beroep tot „Revision” ingesteld. Hierover moet het Oberlandesgericht Nürnberg beslissen (1. Strafsenat). Verdachte is op vrije voeten. Het beroep tot „Revision” schorst de kracht van gewijsde van het vonnis van het Amtsgericht. Tegen de beslissing van het Oberlandesgericht op het beroep tot „Revision” kan volgens Duits recht geen rechtsmiddel meer worden ingesteld.

I.

- 2 Aan het verzoek om een prejudiciële beslissing liggen de volgende feiten ten grondslag:
- 3 Op 2 augustus 2013 heeft het openbaar ministerie te Ansbach een strafvordering tegen verdachte ingesteld bij het Amtsgericht Ansbach wegens rijden zonder rijbewijs, § 21, lid 1, punt 1, StVG [OMISSIS].
- 4 Hem werd het volgende feit ten laste gelegd:

„Verdachte reed op 16 mei 2013 omstreeks 18.05 uur met de personenauto van het merk Honda Accord, kenteken: TÜ-NI 157, op de Schweinsdorfer Straße, 91541 Rothenburg ob der Tauber, hoewel hij niet in het bezit was van het voorgeschreven rijbewijs. Het op naam van verdachte afgegeven Poolse EU-rijbewijs van 14 september 2005 gaf hem niet het recht om binnen Duitsland auto's te besturen, omdat bij vonnis van het AG Lindau, in kracht van gewijsde gegaan op 15 juli 2006, een tijdelijk verbod van afgifte van een rijbewijs tegen hem was uitgesproken en verdachte na afloop van het tijdelijke verbod op 14 juli 2007 geen nieuw rijbewijs heeft aangevraagd. Dit was verdachte bekend.”

- 5 Op 23 januari 2014 veroordeelde het Amtsgericht Ansbach verdachte voor dit feit tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden.
- 6 Daarbij stelde de rechter – naast andere eerdere veroordelingen van verdachte – in totaal elf eerdere veroordelingen van verdachte wegens het rijden zonder rijbewijs vast. Een andere procedure wegens rijden zonder rijbewijs werd overeenkomstig §154, lid 2, van de Strafprozessordnung (wetboek van strafvordering; hierna: „StPO”) geseponeerd. **[Or. 3]** Bovendien is verdachte reeds veroordeeld wegens onrechtmatige verlating van de plaats van het ongeval, § 142 Strafgesetzbuch (wetboek van strafrecht; hierna: „StGB”), alsmede wegens valsheid in geschriften, § 267 StGB. De valsheid in geschriften bestond in het feit dat verdachte bij een verkeerscontrole een vervalst Tsjechisch rijbewijs heeft getoond.
- 7 Bij „Strafbefehl” van het Amtsgericht Stuttgart van 8 augustus 2001 [OMISSIS] werd het rijbewijs van verdachte ingetrokken wegens onrechtmatige verlating van de plaats van het ongeval. Tegelijkertijd werd bepaald dat in ieder geval tot 7 april 2002 geen nieuw rijbewijs aan verdachte mocht worden afgegeven (zogenoemde verbodsperiode). Aan verdachte werd ook na afloop van deze termijn in Duitsland geen nieuw rijbewijs meer afgegeven.
- 8 Hij bestuurde daarna nog ten minste vier keer een voertuig op de openbare weg zonder over het voorgeschreven rijbewijs te beschikken, en werd telkens veroordeeld wegens rijden zonder rijbewijs (Amtsgericht Bad Urach, beschikking van 15 oktober 2002[OMISSIS]; Amtsgericht Ulm, beschikking van 20 januari 2003[OMISSIS]; Amtsgericht Neu-Ulm, vonnis van 2 oktober 2003[OMISSIS]; Amtsgericht Lindau [Bodensee], vonnis van 18 juli 2005[OMISSIS]). Aan het vonnis van het Amtsgericht Lindau lag ten grondslag dat verdachte bij een verkeerscontrole op 1 december 2004 een vervalst Tsjechisch rijbewijs had overgelegd. In zijn vonnis kon het Amtsgericht Lindau een rijbewijs van verdachte niet intrekken, omdat verdachte geen rijbewijs meer had; dit was bij „Strafbefehl” van het Amtsgericht Stuttgart van 8 augustus 2001 reeds ingetrokken (zie boven punt 7). Het Amtsgericht Lindau stelde daarom slechts een zogenoemde geïsoleerde verbodsperiode vast (dat wil zeggen een periode gedurende welke geen rijbewijs mag worden afgegeven aan een persoon die geen rijbewijs heeft – omdat zijn rijbewijs reeds eerder is ingetrokken of omdat hij nog nooit een rijbewijs heeft gehad).
- 9 Deze geïsoleerde verbodsperiode is ingegaan op 14 juli 2006 en eindigde één jaar later, derhalve op 14 juli 2007. Het vonnis van het Amtsgericht Lindau dateerde – zoals reeds aangegeven [in] punt 8 – van 18 juli 2005. Dat de verbodsperiode pas een klein jaar later begon, kwam omdat het vonnis van het Amtsgericht Lindau pas op dat moment in kracht van gewijsde is gegaan en volgens het Duitse recht perioden gedurende welke geen rijbewijzen mogen worden afgegeven pas ingaan nadat het strafvonnis in gewijsde is gegaan (§ 69a, lid 5, eerste zin, StGB). In Duitsland heeft verdachte na het vonnis van het Amtsgericht Lindau geen nieuw rijbewijs meer aangevraagd, dus noch voorafgaand aan het begin van de

verbodsperiode noch gedurende deze periode noch later. Hij heeft in Duitsland ook geen nieuw rijbewijs meer ontvangen.

- 10 Hij verkreeg echter na de uitspraak van het vonnis van het Amtsgericht Lindau – en nog vóór het begin van de [Or. 4] verbodsperiode – op 14 september 2005 een Pools rijbewijs.
- 11 Op dit rijbewijs heeft hij zich beroepen toen hij in Rothenburg ob der Tauber op 15 september 2009 zijn auto bestuurde en werd gecontroleerd. Hij werd desondanks bij vonnis van het Amtsgericht Ansbach van 4 mei 2010 wegens rijden zonder rijbewijs veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier maanden, die hij ook heeft uitgezeten [OMISSIS].
- 12 Ook op 16 mei 2013 bestuurde hij in Rothenburg ob der Tauber een auto, werd hij gecontroleerd en beriep hij zich op zijn Pools rijbewijs. Om deze rit gaat het in de onderhavige strafrechtelijke procedure. Daarin werd verdachte, zoals boven in punt 1 reeds vermeld, veroordeeld. Ter motivering overwoog het Amtsgericht dat verdachte op de bewuste dag niet bevoegd was in de Bondsrepubliek Duitsland een motorvoertuig op de openbare weg te besturen op grond van het in Polen verkregen rijbewijs; en het staat onweersproken vast dat verdachte niet beschikte over een Duits rijbewijs. De rechtsgrondslag om het Poolse rijbewijs niet te erkennen, was volgens de rechter § 28, lid 4, punten 3 en 4, van de verordening inzake de toelating van personen tot het wegverkeer (verordening rijbevoegdheid) [Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung, hierna: „FeV”)]. Het Unierecht staat niet in de weg aan de toepassing van deze bepalingen. Veeleer bepaalt richtlijn 91/439/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende het rijbewijs (Tweede rijbewijsrichtlijn) in artikel 8, leden 2 en 4, dat het een lidstaat vrijstaat te weigeren de geldigheid van een rijbewijs te erkennen dat door een andere lidstaat aan een persoon is verstrekt, wanneer het rijbewijs van die persoon op het grondgebied van de eerstgenoemde staat is beperkt, geschorst, ingetrokken of nietig verklaard (dit stemt inhoudelijk overeen met artikel 11, lid 4, van richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende het rijbewijs [Derde rijbewijsrichtlijn]). Een dergelijke maatregel is ook de vaststelling van een geïsoleerde verbodsperiode, aldus de rechter. Dat deze verbodsperiode pas uitvoerbaar is geworden na de afgifte van het Poolse rijbewijs en ook pas daarna is ingegaan, doet hier volgens de rechter niets aan af. Want het gedrag op grond waarvan de verbodsperiode is vastgesteld, betreft de tijd van vóór de afgifte van het Poolse rijbewijs (rijden zonder rijbewijs en tonen van een vervalst Tsjechisch rijbewijs op 1 december 2004), en uit de rechtspraak van het Hof van de Europese Unie vloeit voort dat de vaststelling van een verbodsperiode alleen dan voor de erkenning van een rijbewijs uit een andere lidstaat zonder betekenis is, als het rijbewijs in de andere lidstaat na afloop van de verbodsperiode is afgegeven – en niet, zoals in casu, voorafgaand aan het begin daarvan. Het Amtsgericht beriep zich daarbij op de arresten van het Hof van de Europese Unie van 3 juli 2008,

C-225/07 (Möginger), 20 november 2008, C-1/07 (Weber), en 19 februari 2009, C-321/07 (Schwarz).

- 13 Het beroep tot „Revision” van verdachte is gericht tegen het vonnis van het Amtsgericht. Daarbij voert hij aan dat het Poolse rijbewijs hem het recht geeft om ook in Duitsland een auto te besturen. In een andere [Or. 5] Europese lidstaat verkregen rijbewijzen moeten naar zijn opvatting in Duitsland zonder welke formaliteit dan ook worden erkend. Voor gevallen zoals het onderhavige heeft het Hof van de Europese Unie nog geen uitzondering erkend. Veeleer gaat het in de toepasselijke arresten van het Hof – die ook door het Amtsgericht worden aangehaald – om gevallen waarin het rijbewijs van verdachte in Duitsland is ingetrokken nadat aan hem in een andere Europese lidstaat een rijbewijs was afgegeven; zo bijvoorbeeld in het arrest van 20 november 2008 – C-1/07 (Weber). In casu is echter aan verdachte in Duitsland slechts een geïsoleerde verbodsperiode opgelegd nadat men in Polen een rijbewijs aan hem had afgegeven. Weliswaar lijkt het „uit overwegingen van strafbeleid zeer zeker voor discussie vatbaar” de oplegging van een geïsoleerde tijdelijk verbod – als verdachte geen rijbewijs meer heeft of nog nooit heeft gehad – gelijk te stellen met de intrekking van een rijbewijs. Volgens verdachte staat het evenwel uitsluitend aan het Hof van de Europese Unie om hierover te beslissen.
- 14 Verder ontbrak er op het moment van het plegen van het feit in het Duitse recht een bepaling op grond waarvan de erkenning van het Poolse rijbewijs kon worden geweigerd. Op dat moment was in beginsel van toepassing de verordening inzake de toelating van personen tot het wegverkeer (verordening rijbevoegdheid) [Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung, hierna: FeV)] in de versie van 10 januari 2013, geldig van 15 januari 2013 tot en met 30 april 2014. Op grond van § 28, lid 4, daarvan is het slechts geoorloofd de erkenning van een EU- of EER-rijbewijs te weigeren, als het binnenlandse rijbewijs van verdachte is ingetrokken of de afgifte daarvan is geweigerd of als zijn rijbewijs niet is ingetrokken op de enkele grond dat hij er intussen afstand van heeft gedaan (telkens punt 3 van § 28, lid 4, FeV). Hetzelfde gold voor een door de rechter opgelegd verbod tot afgifte van een rijbewijs aan de verdachte (punt 4 van § 28, lid 4, FeV). Noch aan punt 3 noch aan punt 4 is in casu voldaan: het Poolse rijbewijs van verdachte is niet door een rechter of een bestuurlijke instantie ingetrokken en ook heeft hij er geen afstand van gedaan (punt 3); verder is het Poolse rijbewijs ook niet gedurende een door de rechter bepaalde verbodsperiode afgegeven.
- 15 Het openbaar ministerie (Generalstaatsanwaltschaft) te Nürnberg verzoekt het beroep tot „Revision” van verdachte ongegrond te verklaren en te verwerpen, met veroordeling van verdachte in de kosten. Tegen de veroordeling wegens rijden zonder rijbewijs kunnen geen bezwaren worden aangevoerd; de rechtsoverwegingen in het bestreden vonnis zijn volgens het openbaar ministerie juist. Ook tegen de strafoplegging kunnen geen bezwaren worden aangevoerd. De relevante vaststellingen in het bestreden vonnis zijn volledig, het Amtsgericht

beschikt over een ruime beoordelingsvrijheid en niet blijkt dat het deze vrijheid door denkfouten of door een miskenning van vaststaande kennis en ervaring heeft overschreden. **[Or. 6]**

II.

- 16 De Senat acht beantwoording van de prejudiciële vraag noodzakelijk voor zijn beslissing op het beroep tot „Revision” tegen het vonnis van het Amtsgericht Ansbach van 23 januari 2014. Deze beantwoording is noodzakelijk voor de beslechting van het geding, omdat er geen relevante of naar analogie toepasbare rechtspraak van het Hof van de Europese Unie bestaat en de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident is dat redelijkerwijze geen ruimte voor twijfel kan bestaan [OMISSIS]. Derhalve legt de Senat de zaak overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, sub a, en derde alinea, VWEU voor aan het Hof van Justitie van de Europese Unie met het verzoek om een prejudiciële beslissing. De Senat gaat uit van het volgende:
- 17 1. Het beroep tot „Revision” van verdachte is toelaatbaar en voor het overige ook ontvankelijk [OMISSIS]. De Senat dient derhalve te beslissen of het bestreden vonnis een onjuiste rechtsopvatting bevat. Alleen een onjuiste rechtsopvatting ten aanzien van de veroordeling komt hiervoor serieus in aanmerking. Hiervan zou sprake zijn, als verdachte ten tijde van het plegen van het feit een in Duitsland geldig rijbewijs had gehad. De bevoegdheid tot het besturen van motorvoertuigen kan uitsluitend voortvloeien uit het Poolse rijbewijs. Om die reden is beslissend of dit rijbewijs ten tijde van het plegen van het feit door de Duitse autoriteiten had moeten worden erkend.
- 18 2. In het Duitse recht was de Fahrerlaubnis-Verordnung (FeV) van toepassing in de versie van 10 januari 2013, zoals in het beroep tot „Revision” in zoverre juist is vermeld (zie boven punt 14). § 28, lid 1, bevat het beginsel dat een geldig EU- of EER-rijbewijs in Duitsland ook dan het recht geeft een motorvoertuig te besturen, als het in een andere lidstaat is afgegeven. In lid 4 worden de volgende uitzonderingen genoemd:

„De in lid 1 bedoelde toelating geldt niet voor de houders van een EU- of EER-rijbewijs,

1. [...]
2. [...]
3. *aan wie in Duitsland de rijbevoegdheid tijdelijk of definitief door de rechter, dan wel bij een onmiddellijk uitvoerbare of definitieve bestuurlijke maatregel is ontzegd, aan wie de rijbevoegdheid definitief is geweigerd of aan wie de rijbevoegdheid niet is ontzegd op de enkele grond dat hij er intussen afstand van heeft gedaan,*

4. *aan wie op grond van een definitief geworden vonnis geen rijbewijs mag worden afgegeven, [Or. 7]*

5. – 8. [...].

[...] De eerste zin, punten 3 en 4, worden uitsluitend toegepast wanneer de daarin genoemde maatregelen zijn ingeschreven in het centrale verkeersregister en niet overeenkomstig § 29 van de wegenverkeerswet (Straßenverkehrsgesetz) zijn geschrapt. [...]”

- 19 In tegenstelling tot het oordeel van het Amtsgericht was aan dit punt 4 in casu niet voldaan, want noch op het moment waarop het Poolse rijbewijs aan verdachte werd afgegeven, noch op het moment waarop het feit werd gepleegd – hetwelk doorslaggevend is – was het voor de Duitse autoriteiten op grond van een definitief geworden rechterlijke beslissing verboden om aan verdachte een rijbewijs af te geven. Het bij rechterlijke uitspraak opgelegde tijdelijk verbod trad pas in werking nadat het Poolse rijbewijs was afgegeven en eindigde nog voor het moment van het plegen van het feit.
- 20 Punt 3 is volgens de bewoordingen daarvan evenwel van toepassing op het onderhavige geval: bij „Strafbefehl” van het Amtsgericht Stuttgart van 8 augustus 2001 was het rijbewijs van verdachte in Duitsland ingetrokken (boven punt 7, in gewijste gegaan op 25 augustus 2001). Dit was ook geregistreerd in het centrale verkeersregister, zoals het Amtsgericht in zijn vonnis heeft vastgesteld zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting [OMISSIS]. Ook volgens haar doel en strekking dient deze bepaling in het onderhavige geval te worden toegepast. Want verdachte heeft door zijn gehele gedrag duidelijk gemaakt dat hij niet geneigd is de Duitse wettelijke bepalingen met betrekking tot rijbevoegdheden en rijbewijzen alsmede maatregelen van Duitse rechterlijke instanties en autoriteiten op dit gebied in acht te nemen, en dat hij het beginsel van wederzijdse erkenning van rijbewijzen in de Europese Unie alleen wil gebruiken om maatregelen van Duitse rechterlijke instanties en autoriteiten te doorkruisen. Daarbij gaat hij zelfs zo ver het rijbewijs van een andere lidstaat te vervalsen.
- 21 3. Er bestaat evenwel een verplichting voor de Duitse autoriteiten en rechterlijke instanties om § 28, lid 4, punt 3, FeV richtlijnconform restrictief uit te leggen. In casu is volgens de rechtspraak van het Hof van de Europese Unie de Derde rijbewijsrichtlijn van toepassing. Volgens deze rechtspraak is immers het moment van de betrokken rit met een motorvoertuig beslissend, zie arrest van het Hof van 20 november 2008, C-1/07 (Weber), punten 31 en 33. Op grond daarvan dient hier de richtlijn te worden toegepast die op 16 mei 2013 van kracht was; dit is de Derde rijbewijsrichtlijn. Deze bevat in artikel 11, lid 4, uitzonderingen op de verplichting om rijbewijzen uit andere lidstaten te erkennen. Deze uitzonderingen stemmen evenwel overeen met artikel 8, leden 2 en 4, van de Tweede rijbewijsrichtlijn (boven punt 12), zodat de rechtspraak met betrekking tot deze

richtlijn ook kan worden gebruikt voor de uitlegging van artikel 11, lid 4, van de Derde rijbewijsrichtlijn.

- 22 a) Weliswaar stemmen de bewoordingen van artikel 11, lid 4, van de Derde rijbewijsrichtlijn goeddeels **[Or. 8]** overeen met de uitzonderingen zoals vermeld in § 28, lid 4, punt 3, FeV, waardoor ook de onderhavige situatie hieronder zou kunnen vallen. Uit de rechtspraak van het Hof van de Europese Unie blijkt echter ook dat de bewoordingen van de richtlijn niet zo ruim mogen worden opgevat als mogelijk zou zijn, maar dat deze restrictief dienen te worden uitgelegd. Het is volgens deze rechtspraak niet voldoende dat het rijbewijs van de betrokken persoon op enig moment is ingetrokken, om vanaf dat moment geen rijbewijs meer te erkennen dat aan deze persoon in een andere lidstaat is afgegeven. Dit geldt ook dan, als de intrekking van het rijbewijs met een tijdelijk verbod is verbonden. Veeleer dient de lidstaat in dergelijke gevallen het in een andere lidstaat afgegeven rijbewijs te erkennen, als de andere lidstaat dit rijbewijs heeft afgegeven na afloop van het tijdelijk verbod (arrest van het Hof van 3 juli 2008, C-225/07 [Möginger], punt 44, en arrest van het Hof van 19 februari 2009, C-321/07 [Schwarz], punt 85; beide met verdere verwijzingen).
- 23 Bij „Strafbefehl” van het Amtsgericht Stuttgart van 8 augustus 2001 was een verbodsperiode tot en met 7 april 2002 bepaald (zie boven punt 7). Het Poolse rijbewijs werd pas na afloop van deze verbodsperiode aan verdachte afgegeven, namelijk op 14 september 2005. Daarom kunnen de Duitse autoriteiten voor de weigering van erkenning van het Poolse rijbewijs Unierechtelijk geen beroep doen op artikel 11, lid 4, van de Derde rijbewijsrichtlijn, in ieder geval niet wat het „Strafbefehl” van het Amtsgericht Stuttgart betreft. Veeleer moet § 28, lid 4, punt 3, FeV ten aanzien van dit „Strafbefehl” richtlijnconform dusdanig restrictief worden uitgelegd dat het „Strafbefehl” de verplichting van Duitse autoriteiten en rechterlijke instanties om het Poolse rijbewijs te erkennen, onaangetast laat.
- 24 b) Anderzijds heeft het Hof van de Europese Unie in zijn arrest van 20 november 2008, C-1/07 (Weber), beslist dat een lidstaat de erkenning van het rijbewijs uit een andere lidstaat mag weigeren, als dit rijbewijs op een moment werd afgegeven waarop het nationale rijbewijs van de betrokkene in de eerstgenoemde lidstaat was geschorst, en als dit nationale rijbewijs later – na afgifte van het tweede rijbewijs in de andere Europese lidstaat – wordt ingetrokken, en wel op grond van dezelfde feiten als die die reeds tot schorsing van het nationale rijbewijs hadden geleid (t.a.p., in de samenvatting en in punt 36). In die, eveneens op Duitsland betrekking hebbende zaak had een bestuurlijke instantie aan betrokkene eerst een rijverbod opgelegd, omdat hij onder invloed van drugs met een motorvoertuig had deelgenomen aan het wegverkeer. Een dag later kreeg hij in Tsjechië een nieuw rijbewijs. Toen heeft een Duitse bestuurlijke instantie het Duitse rijbewijs van betrokkene ingetrokken, wederom wegens deze eerdere rit onder invloed van drugs. Op het moment dat de betrokkene in Tsjechië een rijbewijs ontving, was het in eerste instantie opgelegde rijverbod nog niet van kracht **[OMISSIS]. [Or. 9]**

- 25 Deze situatie vertoont grote gelijkenis met de onderhavige. Tegen verdachte was in Duitsland een geïsoleerde verbodsperiode vastgesteld wegens rijden zonder rijbewijs en valsheid in geschriften (tonen [van een] vervalst Tsjechisch rijbewijs). Nog voordat de betrokken beslissing in gewijsde ging en dus ook nog vóór het rechtsgeldige begin van de verbodsperiode heeft verdachte in een andere Europese lidstaat (Polen) een nieuw rijbewijs verkregen. Na het verkrijgen van dit rijbewijs is in Duitsland de verbodsperiode van kracht geworden – op grond van de strafbare feiten die hij reeds vóór de verkrijging van het Poolse rijbewijs had gepleegd en op grond waarvan de verbodsperiode ook reeds vóór de verkrijging van dit rijbewijs was vastgesteld. Bovendien was na de genoemde strafbare feiten het Duitse rijbewijs van verdachte niet meteen tijdelijk en later definitief ingetrokken, omdat hij helemaal geen Duits rijbewijs meer had.
- 26 Om die reden pleiten de overwegingen van het Hof van de Europese Unie in het aangehaalde arrest van 20 november 2008 ervoor om ook in het onderhavige geval een bevoegdheid van Duitsland te veronderstellen om de erkenning van het Poolse rijbewijs te weigeren. Want ook hier zou de verplichting van Duitsland om de geldigheid van een rijbewijs te erkennen, „de daders van met een dergelijke ontzegging strafbare overtredingen er [...] toe aanzetten om zich onverwijld naar een andere lidstaat te begeven teneinde de bestuurlijke of strafrechtelijke gevolgen van deze overtredingen te ondervangen, hetgeen uiteindelijk het vertrouwen waarop het systeem van onderlinge erkenning van rijbewijzen is gebaseerd, zou wegnemen” (t.a.p., punt 39). Alleen zou het niet in engere zin gaan om een „maatregel van ontzegging van de rijbevoegdheid”, maar om een maatregel die in plaats van een ontzegging wordt gelast, wanneer de dader helemaal geen rijbewijs heeft dat zou kunnen worden ingetrokken: de vaststelling van een geïsoleerde verbodsperiode.
- 27 Een dergelijke bevoegdheid kan evenwel niet zonder meer worden afgeleid uit de bewoordingen van artikel 11, lid 4, van de Derde rijbewijsrichtlijn; ook dan niet, als men deze bepaling – in tegenstelling tot de bestaande rechtspraak van het Hof – ruim opvat. Daarin wordt immers slechts gesproken van een rijbewijs dat is „beperkt, geschorst of ingetrokken”. Niet genoemd wordt het onderhavige geval, waarin een geïsoleerde verbodsperiode is opgelegd aan iemand die geen rijbewijs heeft. Anderzijds lijkt het niet op voorhand uitgesloten artikel 11, lid 4, van de Derde rijbewijsrichtlijn aldus uit te leggen dat het ook het onderhavige geval omvat, dit vooral gezien de doelstelling van de rijbewijsrichtlijn en het beginsel van wederzijdse erkenning van rijbewijzen (zie boven, punt 26).
- 28 Alleen als een dergelijke uitlegging juist is, kan hier ook § 28, lid 4, punt 3, FeV worden toegepast; en alleen dan is het beroep tot „Revision” van verdachte ongegrond. De uitleggingsvraag is derhalve relevant voor de in deze zaak door de Senat te wijzen beslissing. De beantwoording van deze vraag is overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, sub b, VWEU een taak van het Hof van de Europese Unie. De Senat is op grond van deze derde alinea gehouden zich tot het Hof te wenden omdat zijn [Or. 10] beslissingen volgens Duits recht niet vatbaar zijn

voor hoger beroep. Wel heeft verdachte nog het recht tegen de beslissing op het beroep tot „Revision” een Verfassungsbeschwerde (constitutioneel beroep) in te stellen bij het Bundesverfassungsgericht. Dit is echter geen rechtsmiddel in de bedoelde zin [OMISSIS]. Om die reden diende de procedure te worden geschorst en diende de uitleggingsvraag aan het Hof van de Europese Unie te worden voorgelegd met het verzoek om een prejudiciële beslissing.

[OMISSIS]